

Бохемистиката в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Специалността Славянска филология с профил чешки език и литература е открита през 1978 г. като магистърска програма с петгодишен курс на обучение, предлагаща две равностойни квалификации – бохемистична и българистична. Тогава за пръв път извън Софийския университет, но с подкрепата на софийските колеги, се оформя първият академичен славистичен център в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Впоследствие са открити още два

профила: полски и сърбохърватски (днес сръбски и хърватски).

За пръв ръководител на Катедрата по славянска филология, създадена през 2000 година, е избран доц. д-р Иван Чобанов, а от 2003 г. до настоящия момент – доц. д-р Жоржета Чолакова (с прекъсване от 2008 до 2010 г., когато неин ръководител е доц. д-р Дарина Дончева).

Успешното развитие на специалността Чешки език и литература е гарантирано още от самото ѝ създаване с участието на такива из-

тъкнати учени като проф. дфн Светомир Иванчев, доц. д-р Величко Тодоров, доц. Янко Бъчваров от СУ „Св. св. Климент Охридски“ и проф. дфн Иван Куцаров – ректор на ПУ „Паисий Хилендарски“ от 2003 г. до 2010 г. Първите преподаватели по практически чешки език наред с титуляра на тази основна дисциплина – доц. Янко Бъчваров, са Людмил Янев, Уте Янева, Гинка Карабелова и Васил Самоковлиев, а по чешка литература – доц. д-р Величко Тодоров. За определен период лекцион-

ният курс по чешка литература е изнасян и от проф. д-р Иван Павлов от Софийския университет.

Първият преподавател, възпитаник на пловдивската бохемистика, е доц. д-р Жоржета Чолакова, назначена за асистент по чешка литература през 1984 г. От този момент нататък преподавателският състав, който осъществява обучението по чешки език и литература, постепенно се променя – идва ново поколение

От самото си създаване, пловдивската бохемистика е най-желаната славистична специалност.

ние, което достойно продължава плодотворното начало, поставено от софийските преподаватели. Днес чешки език преподават гл. ас. д-р Борислав Борисов, гл. ас. д-р Гинка Бакърджиева (в момента лектор по български език в Карловия университет), гл. ас. Катерина Томова и ас. Мария Мустакова (носител на езика), а чешка литература – освен доц. д-р Ж. Чолакова още и гл. ас. д-р Таня Маджарова.

Пловдивската бохемистика твърде интензивно развива професионални контакти с редица чешки университети като Карловия университет в Прага, Масариковия университет в Бърно, университетите в Пардубице, Оломоуц, Острава и Ческе Будейовице, а също така с различни институти към Академията на науките (за чешки език, за чешка и световна литература, за славистика). През последните години се създадоха продуктивни връзки и с френската бохемистика. Международните отношения се проявяват както чрез обмен на преподаватели и студенти, така и чрез участието в научни форуми и специализирани издания. Гост-преподаватели на пловдивската бохемистика са били проф. Владимир Кршиванек, проф. Павел Яноушек, проф. Хана Гладкова, проф. Марие Кръчмова, проф. Ксавие Галмиш, д-р Павел и д-р Елена Крейчови и редица други. Важно е да се отбележи, че благодарение разрастването на международните контакти и подписването на нови междууни-

верситетски договори всеки студент, който отговаря на регламентирания изисквания, вече има възможността да се обучава един семестър в чешки университет.

От 2003 г. насам, по инициатива на Катедрата, се организират ежегодни международни славистични конференции, в които участват изтъкнати български и чуждестранни учени бохемисти. Наред с тях, на всеки две години, се провеждат национални срещи на бохемистите в България, които са съпътствани от студентска научна конференция.

Важна инициатива на Катедрата е ежегодният конкурс за художествен превод, чиито резултати се отчитат на 24 май – Деня на славянската писменост и българската култура. Преподавателите съдействат за издаване на добрите постижения на студентите както в литературната периодика, така и чрез факултетски издателски проекти. Едно от престижните издания, в което студентите участват не само като преводачи, но и като членове на редакционния екип, е сп. „Славянски диалози“, което е създадено през 2004 г. по инициатива на доц. д-р Жоржета Чолакова. Неговият последен засега брой е посветен на чешкия език, литература и култура. На премиерата, която се състоя на 11 май 2011 г., взеха участие студенти бохемисти от нашия университет и студенти българисти от Университета в Пардубице.

Свидетелство за успешното развитие на пловдивската бохемистика е и фактът, че от самото си създаване тя продължава да бъде най-желаната славистична специалност. Всяка година се приемат 30 студенти, част от които не успяват да се дипломират, но именно това доказва високите академични изисквания на преподавателите към тях. Бохемистиката продължава да бъде една от

най-престижните специалности във Филологическия факултет, а това до голяма степен се дължи на професионалната компетентност на нейния преподавателски състав, както и на амбицията да съчетае опита на отминалите вече поколения с най-новите тенденции в развитието на европейското образование. ■

Авторът на текста, доц. д-р Жоржета Чолакова, е заместник-ректор на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и ръководител на Катедрата по славянска филология